

nes stomachi lenit: sudores item ciet atque ructus. Peculiariter verò potui datur contra hydropem ac febrium circuitus.

De Elaphobosco. CAP. LXXX.

ELAPHOBOSCO caulis est libanotidi aut fœniculo similis, geniculatus: folia duùm digitorum latitudine, prælonga ceu terebinthi, circumfracta, & quodammodo aspera. Habet verò caulis ipse agnatos ramulos multos, qui quidem umbellas gerunt anethi similes, flores subluteos, & semen itidem anethi: radix ferè ad ternùm digitorum longitudinem & vnus crassitudinem accedit, candida, dulcis & esculenta. Sed & caulis recens adhuc ac tenellus, olerum modo in cibos recipitur. Cæterùm huius herbe pabulo ceruas aiunt serpentium moribus resistere: atque idèd semen quoque contra serpentium morsus in vino datur.

De Fœniculo. CAP. LXXXI.

FOENICVLI herba si edatur, mammas lacte replet: idem verò potest semen e-pocum, aut cum ptissana decoctum. Comæ autem decoctum bibitum, renum ac vesicæ vitiiis est vtile: quippe quod urinam excieat. Conuenit & à serpente demorsis in vino bibitum, ac menses quoque ciet. In febribus nauseam & stomachi ardorem sedat, ex aqua frigida potum. Contritæ verò radices & cum

cum melle impositæ, canum moribus medentur. Succus caulibus & foliis expressus, & in sole siccatus, oculorum medicamentis vtiliter additur, quæ ad aciem visus excitandam reficiendamve præparantur. Extrahitur & ad eadem valens è recenti semine succus vna cum foliis atque ramulis. Radicibus prætereà prima germinatione succus eodem modo exprimitur. Porro in Iberia, quæ ad Occidentem spectat, liquorem etiam reddit fœniculum, gummi simile. Caulem verò medium, dum florêt herba, demetunt indigenæ, ignique admouent, quò faciliùs vi caloris velut exudans gummi remittat. Id autem est succo ipso efficacius ad oculorum medicamenta.

De Hippomarathro. CAP. LXXXII.

Hippomarathrum, fœniculum est syluestre, procerum : quod semen profert carchryi simile. Radix autem subest odorata, quæ quidem bibita stranguriæ medetur, subditæque menses ciet. Semen porro & ipsa radix potu, ventrem sistunt, contra venenatorum morsus auxiliantur, calculos comminuunt, & regium morbum expurgant. At haustum foliorum decoctum, & lactis abundantiam facit, & fœminas à partu purgat. Traditur & alterum Hippomarathri genus, foliis angustis, exilibus & oblon-

gis: semine rotundo ceu coriandri, acri, odorato, & excalfaciendi vi prædito. Viribus id antedicto respondet, nisi quòd agit imbecillius.

De Dauco. CAP. LXXXIII.

DAUCUM aliqui dircaum vocant. Ac Creticum quidem, foliis est fœniculi similitudine, at minoribus atque tenuioribus, caule dodrantali, umbella coriandri, floribus candidis: atque inter hos semine acri, albo, hirsuto, ac suavis in mandendo odoris. Radix est digitali crassitudine, & dodrantis longitudine. In saxosis apricisque locis prouenit. Alterum verò genus est apio syluestri simile, aroma olens, acre, odoratum, feruentisque gustus. Probatius Creticum. Tertium præterea genus est, foliis coriandri, floribus albis, capite & semine anghi: umbella verò in capite, ceu pastinacæ: semine referta oblongo, ceu cumini, acri. Omnium semen excalfaciendi vim habet. Potum, menses, partus & vrinas pellit, torminibus liberat, veteremque tussim mitigat. Subuenit & à phalangio demorsis in vino potum, & impositum œdemata discutit. Seminis duntaxat ex aliis vsus est: at ex Cretico & radiis, quippe quæ maximè contra venenatorum iniuriam in vino bibatur.

De

De Delphinio. CAP. LXXXIII.

DELPHINIUM surculos emittit ab vna radice duùm dodrantum altitudine, aut etiam maiores: circa quos exiliunt minuta folia, incisuris diuisa, tenuia, & oblonga, quæ delphinorum effigiem repræsentant: vnde & nomen tractum est. Flos violæ albæ similis, purpureo colore: semen in siliquis milio proximum, quo non aliud vtilius in vino bibi potest à scorpione percussis. Aiunt & admota herba scorpiones resolui atque ignauos torpescere: remota verò eadem, sese recolligere. Nascitur in asperis & apricis.

De Delphinio altero. CAP. LXXXV.

Delphinium alterum, quod alij hyacinthum, Romani buccinum vocant, superiori quidem est simile: at foliis & ramulis longè gracilioribus. Viribus etiamnum eisdem cum antedicto pollet: at non est perinde efficax.

De Pyrethro, seu salinari herba.

CAP. LXXXVI.

PYRETHRUM herba est, quæ caulera foliaque profert, vti daucum syluestre & fœniculum: umbellam verò ceu anethi, circumscissæ rotunditatis. Radix longa est, pollicari crassitudine, gustuque feruidissimo. Puitam elicit: atque idèò in dentium dolo-

ribus decocta in aceto, collutione auxiliatur. Pituitam etiam eadem commanducata extrahit: & ex oleo inuncta, sudores ciet, contra diuturnos rigores efficax: quin & perfrigeratis resolutivè corporis partibus eximie conducit.

De Libanotide. CAP. LXXXVII.

LIBANOTIS duum est generum: ac vnum quidem frugiferum est, à nonnullis zea aut camplanema dictum: cuius semen cachrys vocatur: folia fœniculi habet, sed crassiora, latioraque: in rotæ speciem humi strata, odorataque: caulem cubiti altitudine ac etiamnum maiorem, multis concavum alis, ac in cacumine umbellam: in qua semen copiosum, candidum, sphondylii simile, rotundum, angulosum, acre, resinofum, ac in mandendo linguam exurens: radix alba & prægrandis, thuris odorem habet. Est & genus alterum antedicto omnino consimile, quod semen gerit latum, nigrum vti sphondylium, odoratum, minime feruens: ac radice nititur, foris quidem nigra, at intus si contundatur alba. Quæ verò sterilis libanotis dicitur, penitus antedictarum similitudinem refert: at neque caulem, neque florem, neque semen profert. In saxosis autem & asperis provenit. Omnium in genere herba trita & imposita, hæmorrhoidum pro-

profluvia sistit, ac sedis inflammationes & condylomata lenit. Concoquit & strumas, atque abscessus qui ad maturationem aegre perducuntur. Siccae verò radices, cum melle vlcera repurgant. Torminibus quoque medentur, ac venenatorum moribus conueniunt, in vino bibitæ: menses itidem ac vrinæ pellunt: & impositæ, œdemata vetusta discutiunt. Tam radicis quàm herbæ succus adiecto melle inunctus, oculorum aciem exacuit. Potum verò semen, ad eadem pollet. Sed & comitialibus malis, ac veteribus peccatoris vitiis auxilio est: itémque regio morbo laborantibus, cum pipere ac vino exhibitum. Sudores quoque mouet, cum oleo perunctum. Prodest & ruptis atque conuulsis, itémque podagris, si cum loliacea farina & aceto tritum illinatur. Vitiligines etiamnum purgat, addito aceto quàm acerrimo. Ac semine quidem in potionibus vtendum eius libanotidis quæ cachryn non ferat: quippè illud acre est, & arteriam exasperat. Cæterum Libanotida tradit Theophrastus cum erica nasci, foliis lactuæ syluestris amaræ, at candidioribus & asperioribus: radice verò breui, quæ potu supernè infernèque purget.

De Cachry. CAP. LXXXVIII.

Cachry vim habet exalfaciendi & vehe-

menter exiccandi: quare commodè smergmatis inferitur: & contra oculorum fluxiones capiti inspergitur, ita vt tertio die tollatur.

De Libanotide coronaria.

CAP. LXXIX.

Libanotis, quam Romani rosmarinum vocant, quaque coronarij vtuntur, virgultis est tenuibus: circa quæ folia exeunt minuta, densa, oblonga & gracilia, subter incana, supernè virentia, graui odore. Vi porro ex-calfactoria pollet, regiúmque morbum sanat, si quis ipsam in aqua decoctam ante exercitationes potui dederit, ac deinde laborantem exercitatum lauet, illique vinum propinet. Acopis denique gleucinóque vnguento admiscetur.

De Sphondyljo. CAP. XC.

SPHONDYLIVM folia quidem habet platano quadantenus similia, ad panacis foliorum figuram accedentia: caules verò cubitali altitudine, aut etiam amplius assurgētes, sceniculaceos: semen in cacumine fesseli simile, duplex, verùm latius, candidius & magis acerolum, grauis odoris: flores albos, radicem itidem albam, raphani similitudine. Nascitur in palustribus & aquosis. Potum ipsius semen, pituitosa per alium excernit, ac medetur etiam hepaticis, ictericis,
(rthop-

orthopnoicis, comitialibus & vulvæ strangulati. Profundiore verò somno captos suffitu renocat. Ex oleo commodè irrigatur in capita phreneticorum, lethargicorum, itémque caput dolentium. Cohibet & herpetas, cum ruta adhibitum. Radix autem regio morbo laborantibus & hepaticis exhibetur. Circumrasa eadem & indita, fistularum callos exedit. Recentis verò floris succus, exulceratis purulentisque auribus accommodatur. Cæterùm reliquorum etiam succorum modo insolatus, ad usum reconditur.

De Ferula. CAP. XCI.

E Viridi ferula medulla epota, utilis est hæmoptoicis atque cœliacis: itémque à viperæ morsis in vino datur, erumpentémque naribus sanguinem linamenti instar indita sistit. Semen verò potum, torminosi auxiliatur: & perunctum ex oleo, sudores ciet. Caules in cibo sumpti, capitis dolores faciunt: iidem muria quoque condiuntur. Ferula itaque caulem profert ternùm plerumque cubitorum: folia verò habet fœniculi, at longè crassiora maioraque. [Sagapenum quoque ex ea proximè radicem vulnerata manat.]

Y. j.